

Dobrá otázka!Základ kázání: **Lukáš 7:18-35**

1. čtení: Izajáš 29:13-24

Úvod: Není otázka jako otázka

Milí bratři, milé sestry,

máte raději otázky, nebo odpovědi? Kdybych takový podivný dotaz slyšel já a měl na něj okamžitě odpovědět, řekl bych: *Jednoznačně raději mám otázky*. Dobré otázky v sobě skrývají obrovský potenciál. Dobré otázky totiž vytvářejí určité napětí. Dobré otázky jsou v jistém smyslu dobrodružství! Dobré otázky... No, jsou různé typy otázek, že? Třeba řečnické otázky, které vlastně nevyžadují žádnou odpověď. To používá i Pán Ježíš v dnešním textu, když mluví k zástupům o Janu Křtiteli.

- *Na co jste vyšli se na poušť podívat? Na rákos, kterým kývá vítr? ²⁵ Nebo co jste vyšli shlédnout? Člověka oblečeného do drahých šatů?*

Ježíš předpokládá, že si všichni sborově myslí: *Ne! Samozřejmě, že Jan není „kam vítr, tam plášt“, ani „ufňukaná slečinka z vyšší společnosti“, ale Boží prorok tvrdý jak vlašský ořech.*

Dále: Existují běžné, někdy i lehce přihlouplé otázky. Třeba když jsme byli malí, moje sestra se mě v noci často ptala: *Spíš? Brácha, spíš? Bráááácha... Spííííš?* To se ví, že jsem už v tu chvíli nespal. *Ne, teď už fakt zase nespím, ségra! Díky!* A kdo z vás si na chvíli pomyslel, že třeba moje mladší sestřička měla v noci strach, a proto mě budila, tak ať na to rychle zapomenete. Ona se bavila tím, že mě budí!

Občas se objeví i otázky, které jsou možná důležité, ale nás osobně se vůbec nedotýkají. Třeba: *Existuje někde ve vesmíru další život?* To je vážná otázka. Ale její kladné či naopak záporné zodpovězení nebude mít valný vliv na náš další život. Přitom o takových věcech kolikrát lidé dokážou hovořit celé hodiny.

No, a nakonec: Existují otázky, které jsou velice důležité a jejichž zodpovězení náš život ovlivní. Třeba: *Pane doktore, uzdravím se někdy? Nebo: Vezmeš si mě? Miluješ mě?* To jsou dobré otázky. Jsou totiž závažné. A také osobní. Vždyť odpověď na ně se bytostně dotkne našeho života.

I. Závažná a osobní otázka

A přesně takovou otázkou začíná dnešní biblický oddíl z pera evangelisty Lukáše. Tazatelem je Jan Křtitel. Pokládá otázku, která je pro něj životně důležitá. Otázku, která se ho bytostně dotýká. Otázku, kterou Jan potřebuje vyřešit a zodpovědět. Otázku, kterou směřuje přímo na Ježíše Krista:

- *Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?*

Jak k této otázce vlastně došlo? Proč ji Jan vyslovil? A proč na ni tak urputně chtěl slyšet odpověď? Abychom tu naléhavost a závažnost situace pochopili, musíme se vrátit zpět v čase. Jan Křtitel byl ještě v kolébce, když o něm jeho otec Zachariáš prorocky zpíval:

- ⁷⁶ *A ty, synu, budeš nazván prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu ⁷⁷ a dal jeho lidu poznat spásu v odpuštění hříchů, ⁷⁸ pro slitování a milosrdenství našeho Boha, jímž nás navštíví Vycházející z výsosti, ⁷⁹ aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje." (L 1:76-79)*

Celá rodina tedy očekávala, že právě Jan bude předchůdcem Božího Zachránce, Hospodinova Mesiáše. Což se také stalo - zhruba o třicet let později. Tehdy Jan Křtitel na břehu Jordánu vyzýval judský lid k obratu k Hospodinu. K radikální změně života. A kdo ho poslechl, toho Jan - na znamení obrácení - pokřtil v řece Jordánu.

- ¹⁵ *Lidé byli plni očekávání a všichni ve svých myslích uvažovali o Janovi, není-li on snad Mesiáš. ¹⁶ Na to Jan všem řekl: "Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než jsem já; nejsem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. ¹⁷ Lopata je v jeho ruce, aby pročistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným." (L 3:15-17)*

Jan nakonec pokřtil v té řece i našeho Pána Ježíše. Ovšem Lukáš při té příležitosti vypráví, co se dělo s Janem Křtitelem dál:

- ¹⁸ *A ještě mnohým jiným způsobem napomínal lid a kázal radostnou zvěst. ¹⁹ Ale když káral vládce Heroda kvůli Herodiadě, manželce jeho bratra, a za všechno zlé, co činil, ²⁰ Herodes všechno dovršil ještě tím, že dal Jana zavřít do vězení.* (L 3:18-20)

Jan tedy narazil. Padla kosa na kámen. Nebo jinak řečeno: Janovo slovo se roztránilo o kamenné srdce mocného člověka, který měl jen dvě možnosti. Buď Jana poslechne a změní své jednání. Tím by se ovšem shodil u svých nejbližších. Nebo Jana za jeho drzost uvrhne do vězení. To druhé řešení bylo pro Heroda méně bolestné. Jan tedy seděl ve vězení. Navštěvovali ho tam jeho žáci. A právě v té královské šatlavě musel začít hlouběji přemýšlet o Ježíšovi z Nazaretu. Slyšel o něm čím dál více zajímavých příběhů a zvěstí. Jeho žáci ho - zdá se - pravidelně informovali.

Jan sice Ježíše pokřtil, to je pravda... A podle evangelisty Jana dokonce o něm vyznal:

- *Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.* (J 1:29)

Ovšem ve vězení ho musely přepadat pochybnosti. Království Boží zatím v moci, síle a slávě nepřišlo. To zřejmě Jan čekal. Vyhlížel Boží soud, který z jeho pohledu byl už za rohem. Ale ono nic... U moci jsou pořád stále stejní kruťasové a mocní kašpaři. Žádná radikální celo-společenská změna se s příchodem Ježíše nedostavila. A Ježíš sám? Místo aby bojoval s nepřáteli Hospodina, místo aby shromažďoval armádu spasených k poslednímu boji, on uzdravuje, léčí, káže a vůbec všelijak pomáhá lidem kolem sebe. Není to přece jen trochu málo? Je Ježíš ten, kterého čekáme?

- *Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?*

II. Ztráta rovnováhy

Bratři a sestry, nedávno jsme pro sborové účely koupili nový žebřík. Na tom žebříku hned třikrát stojí varovný nápis, který si rád čtu: *Můžete ztratit rovnováhu. Můžete ztratit rovnováhu. Můžete ztratit rovnováhu.* A přesně to se stalo Janovi ve vězení! Šplhal po tom žebříku nahoru. Spoléhal se na Ježíše. Věřil v něj. Ohlašoval ho. Pokřtil ho. Dokonce k němu posílal i své učedníky na zkušenu. A teď? Teď na tom žebříku jménem Kristus zakolísal. Teď kolísá Janova víra. Křtítel ztrácí rovnováhu. A hrozí, že z toho žebříku spadne.

Nepřipomíná vám to něco? Co třeba váš život, bratři a sestry? Váš duchovní vývoj? Nikdo z nás přece nešplhá po tom žebříku bez zakolísání. Tu a tam ztratíme rovnováhu. Občas se nám zatočí hlava. A tak musíme o stupeň dolů - místo abychom po něm lezli vždy jen směrem vzhůru. A někdy i padáme. To pak musíme znovu vstát a znovu po tom žebříku stoupat vzhůru.

Jan seděl ve vězení. Byl sám. V temné kobce. Daleko od Ježíše... I na nás někdy dolehne samota. Nebo smutek a strach, který skřípne naši duši. Ocitneme se na čas ve vězení - vždyť jak jinak máme nazvat třeba dlouhodobý pobyt na nemocničním či domácím lůžku? Nemoci, úrazy, ztráta zaměstnání, špatné vztahy s milovanými lidmi, někdy i celospolečenské, globální problémy, které na nás doléhají. A najednou je Kristus v nedohlednu. Žádná podstatná změna v našem životě nepřichází, i když se modlíme. A my s tou naší malou vírou kolísáme a ztrácíme životní rovnováhu. Začínají nás napadat těžké otázky: *Není ta má víra nakonec jen sebeklam? Nespletl jsem se? Nebyla to ztráta času chodit neděli co neděli do kostela? Měl jsem se v životě spolehnout na Pána Ježíše, nebo raději sám na sebe?*

Důležité je, že Jan směřuje tuto závažnou otázku přímo na Ježíše Krista. Od něj žádá, aby ji zodpověděl. A tak tomu má být i s námi. Když máme pochybnosti, když se trápíme, ptejme se Krista! *Kde jsi, Pane? Proč nezasahuješ? Copak máme hledat pomoc někde jinde, než u tebe? Kdy se konečně dáš do díla a změníš můj úděl? To chceš, abych úplně padl? O co ti vlastně jde?* Jsou to možná silné a útočné otázky... Ale nebojme se, Bůh je určitě unese!

A tak Jan s touto těžkou a osobní otázkou vyšle dva své učedníky za Ježíšem. On sám za ním jít nemůže. Proto posílá posly.

- ²⁰ *Ti muži k němu přišli a řekli: "Poslal nás Jan Křtítel a ptá se: Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?"*

III. Ježíšova odpověď

Bratři a sestry, jak Pán Ježíš zodpoví tuto Janovu otázku? Nejprve svými skutky.

- ²¹ ***A v tu hodinu uzdravil Ježíš mnoho lidí z nemoci, utrpení a z moci zlých duchů a mnohým slepým daroval zrak.***

Lukáš si dává záležet, aby nám sdělil, že dva Janovi učedníci viděli na vlastní oči, co všechno Ježíš dělá. Jak pomáhá lidem. Jak je uzdravuje. Jak se o ně stará a pečuje o ně. Jak je znovu staví na nohy, vrací jim zrak a sluch, zbavuje je bolestí a trápení, posedlosti a zlých duchů.

A proč to Ježíš v tu chvíli učiní? Jistě proto, aby těm dvěma Janovým žákům ukázal, kdo ve skutečnosti je. Aby na vlastní oči viděli, že on je ztělesněná Boží láska. Že je Boží Syn plný lásky k lidem, připravený být stále znovu nablízku těm, kteří to potřebují. Boží Syn, ochotný lidem pomáhat, protože je miluje až za hrob.

Ano, i tímto způsobem chce Bůh prokazovat svou náklonnost a lásku: A sice, že nám dává a vrací zdraví. Někdy pomalu. Jindy rychle. Někdy řádně, běžným způsobem. Jindy i mimořádně, tedy zázračně. Někdy jakoby shůry. Jindy skrze lidi kolem nás, skrze lékaře, bylinky, soustavné cvičení. Ale ať už je tomu jakkoli, Bůh stojí za naším uzdravením a za uzdravením našich blízkých. Na nás je, abychom jej za to prosili. Abychom se také sami snažili. A nakonec: Abychom mu za to děkovali.

Až poté Ježíš odpověděl těm Janovým učedníkům:

- ***"Jděte, zvěstujte Janovi, co jste viděli a slyšeli: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišť'ováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium."***

Bratři a sestry, při takových Ježíšových výrociích je dobré všimnout si především jejich začátků a konců. *Slepí vidí...* Tím Ježíš začíná. To snad také platí i pro Jana: Aby znovu prohlédl. Aby znovu uviděl Ježíše v jeho plné moci a slávě. Tedy vzkazte Janovi: *Ty také můžeš prohlédnout, drahý příteli. Ty také smíš ze sebe shodit tu duchovní tmu, která tě právě obestírá.*

A pak ten závěr: *Chudým se zvěstuje evangelium.* Všem chudákům a vyděděncům světa Ježíš zvěstuje, že je Bůh má rád. A že je přijímá a pokládá za své vlastní děti. Chudí jsou ti, kteří jsou druhými lidmi opuštěni, smutní, zklamání, zdeptaní, lidé bez naděje... Máme někoho takového ve své blízkosti? Přivádějme ho v modlitbách k Ježíši. Cítíme se tak my sami? Jděme za Kristem.

A k tomu všemu Ježíš nakonec dodá:

- ***A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.***

Kdo by se nad Ježíšem mohl urážet? Jedině ten, kdo od něj čekal víc. Nebo ten, kdo od něj očekává něco úplně jiného od Božího Pomazaného. Ten, kdo čekal od Mesiáše okamžité nastolení Božího království. Takový člověk může být zklamný. Mesiáš, který neutopil v potocích krve své nepřátele a místo toho pomáhá zničeným lidem kolem sebe. Mesiáš, který nežil mocně a slavně navěky, ale nakonec z lásky k lidstvu visí na kříži - a tam za nás prolévá vlastní krev. To pro někoho skutečně může být problém. Ale blahoslavený je ten, který tohoto láskyplného Spasitele vezme vážně.

IV. Znovunabytí rovnováhy

A teď, bratři a sestry, jedna otázka na závěr: *Co myslíte, uvěřil nakonec Jan Křtitel? Našel znovu ztracenou rovnováhu? Před svou popravou, než mu srazili hlavu na příkaz krále Heroda - obnovil svou víru v Ježíše Krista? Když je konec otevřený, já si vždycky vybírám tu nadějnější verzi. Věřím tedy, že zvěst, kterou Janovi přinesli zpátky jeho dva žáci, jej rozveselila, dodala mu naděje a důvěry. Stejně tak doufám, že mnozí další lidé se nakonec s Boží pomocí dostanou ze svých krizí víry. Že znovu naleznou ztracenou rovnováhu. Že opět postaví svůj život na Pánu Ježíši - a po něm, jako po tom žebříku, budou šplhat do Božího království.*

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, naslouchej našim otázkám trpělivě a laskavě. Máme jich mnoho a jen některé si dovolíme vyslovit nahlas. Odpovídej na naše volání. Odpovídej, Pane, i na všelijaké otázky a různorodá volání lidí kolem nás. Amen.*